

Сила духу - не просто слова! Сила духу - це правда жива!

СИЛА ДУХУ

Видається з вересня 2003 року
13 травня 2025 року

Всеукраїнська організація
«СОЮЗ ОСІБ З ІНВАЛІДНІСТЮ УКРАЇНИ»

№ 20 (1019)

Президент Володимир Зеленський підписав Закон щодо створення системи розвитку адаптивного спорту (4370-IX)

Адаптивний спорт - тепер не просто ініціатива, а окремий напрям державної політики. Це не про спорт високих досягнень для обраних. Це коли радість руху для кожного і кожної. Для тих, хто проходить шлях від болю до сили. Для людей з порушеннями руху, слуху, зору та іншими типами, для тих, у кого щоденне функціонування змінилося, але бажання жити повноцінно - лише загартувалося.

Адаптивний спорт - це не тільки фізична активність. Це - про гідність. Про включення. Про спільноту, де тебе бачать не через обмеження, а через можливості.

І саме тепер центри фізичного здоров'я стануть осередками цієї трансформації - від столиці до найменшого села.

Це - ще один крок до життя, де тіло не обмеження, а ресурс. Де спорт - не лише змагання, а й спільна перемога над ізоляцією, над безнадією, над бар'єрами.

Тетяна ЛОМАКІНА, радниця - уповноважена
Президента України з безбар'єрності

Оксана Жолнович: «Створюємо умови, в яких люди з інвалідністю отримують реальні можливості для працевлаштування»

Держава системно трансформує політику щодо працевлаштування людей з інвалідністю. Ключова мета - створити умови, в яких кожна людина, яка хоче і може працювати, отримає таку можливість.

Про це заявила Міністерка соціальної політики України Оксана Жолнович: «Наш пріоритет - не формальні звіти, а реальні зміни: забезпечити людям з інвалідністю не лише право на роботу, а й можливість та підтримку для працевлаштування».

За статистикою, в Україні з близько 3 мільйонів людей з інвалідністю працевлаштовані лише 420 тисяч. Це трохи більше ніж 16%, тоді як у країнах ЄС цей показник перевищує 50%. Така ситуація вимагає комплексних змін - як у нормативній базі, так і у ставленні суспільства та роботодавців.

Уже з 1 січня 2026 р. набуде чинності новий закон № 4219-IX, який:

- поширює 4% квоту на працевлаштування людей з інвалідністю на всі сфери, включно з держорганами;

- змінює підхід до визначення можливостей праці - замість того щоб фокусуватися на обмеженнях, визначає лише ті види робіт, що можуть зашкодити здоров'ю або безпеці;

- впроваджує соціальний супровід для людей з інвалідністю на робочому місці - держава буде фінансувати адаптацію середовища та колективу.

Окрема увага - заміна адміністративних

штрафів на цільовий внесок. Роботодавець матиме вибір: або працевлаштувати людей з інвалідністю, або сплачувати зменшений внесок до спецфонду, з якого фінансуватимуться програми підтримки працевлаштування.

«Цей механізм не каральний, а мотиваційний. Ми спростили оплату і зробили її прозорою - щоб роботодавець розумів, на що йдуть кошти», - пояснила Оксана Жолнович.

Також законом передбачені:

- пільговий розрахунок квоти (1 працівник з інвалідністю і групи зараховується як двоє);

- компенсацію роботодавцям у випадку зниженої продуктивності;

- розширення держпідтримки для бізнесів, що створюють робочі місця.

За словами Оксани Жолнович, вся ця система базується на індивідуальному підході - від реального оцінювання функціонування людини до підбору потрібних послуг.

«Людина з інвалідністю - повноправний учасник суспільства. Ми змінюємо підходи, щоб кожен мав можливість реалізувати себе й отримати гідну підтримку», - резюмувала Міністерка.

Анонс

2 стор.

Транспортні пільги для людей з інвалідністю - що доступно у 2025

3 стор.

Державна підтримка для осіб старше 65 років: хто має право і як оформити допомогу

4 стор.

Електронний кабінет особи з інвалідністю: важливий цифровий сервіс

5-6 стор.

Рух без бар'єрів: 15 громад отримають до кінця 2025 року оновлені вулиці

7 стор.

Онлайн-простір
protez.msp.gov.ua

КОЖЕН ПЕРЕДПЛАТНИК Є АКТИВНИМ УЧАСНИКОМ РУХУ ЗА ПРАВА ЛЮДЕЙ З ІНВАЛІДНІСТЮ

Передплата на незалежну українську газету «Сила духу» триває протягом всього року!

Всеукраїнська газета «Сила духу» - друг, порадник та консультант людей з інвалідністю та усіх небайдужих.

На сторінках видання розглядаються питання соціального та юридичного захисту, працевлаштування та освіти, реабілітації та дозвілля людей з інвалідністю. А ще - поради психологів, кухарів, та астрологів.

Будьте з «Силою духу»!

Читайте нас!
Передплачуйте нас!

РАЗОМ МИ СИЛА!

В Україні затверджено порядок функціонування інформаційної платформи громадського здоров'я

Уряд затвердив Порядок функціонування інформаційної платформи громадського здоров'я. Відповідну постанову Кабміну схвалено 2 травня.

Платформа громадського здоров'я міститиме:

- корисну для населення інформацію про фактори, що впливають на здоров'я;
- аналітичні дослідження про громадське здоров'я;
- актуальні дані про епідемічну ситуацію;
- інформацію про стан здоров'я населення;
- звітність про епідемічну ситуацію;
- дані про виявлення небезпечних чинників та оцінку ризиків для здоров'я населення;
- прогнозування стану здоров'я населення і середовища життєдіяльності людини.

Користувачами платформи зможуть бути представники органів влади різного рівня, міжнародні та громадські організації, медичні працівники і, звісно, пацієнти. Інформаційна платформа буде інтегрована з іншими системами та реєстрами. Це забезпечить доступ до необхідної інформації для аналізу та створення прогнозів у сфері охорони здоров'я.

Усебічний погляд на дані про здоров'я сприятиме ухваленню обґрунтованих рішень і забезпечить можливості для покращення догляду за пацієнтами та ефективного розподілу ресурсів.

Дані фіксуватимуться за різними категоріями, зокрема:

- загальні показники: народжуваність, тривалість життя тощо;
- показники, що належать до сфери охорони здоров'я: управління, фінансування, надання медичної допомоги, медичні вироби тощо;
- показники, що стосуються здоров'я населення за певними категоріями: фактори ризику, материнство, дитинство, mentale здоров'я тощо;
- показники, що стосуються середовища: безпеки та кризові фактори.

Вертикально-горизонтальна система побудови платформи дозволить відображати показники на різних рівнях. Нижчі показники інтегруватимуться в показники верхнього рівня, і, що важливо, їх можна буде розраховувати автоматично завдяки розробленим індикаторам та формулам. Приміром, показники для міжнародної звітності даватимуть змогу порівняти стан охорони здоров'я нашої країни з іншими, а на національному рівні можна буде побачити рівень надання медичної допомоги. Відображатимуться дані також на регіональному і місцевому рівнях.

Тож платформа стане цінним інструментом для покращення доступності та використання даних сфери охорони здоров'я України.

Прес-служба Міністерства охорони здоров'я України

Транспортні пільги для людей з інвалідністю - що доступно у 2025

Безплатний проїзд - це важливий елемент підтримки, який гарантує держава найвразливішим верствам населення України. У 2025 році люди з інвалідністю можуть користуватись більшістю видів громадського транспорту, не оплачуючи квиток, однак ця пільга працює не скрізь.

Про те, в яких видах громадського транспорту можуть безплатно їздити люди з інвалідністю у 2025 році, пояснили фахівці «Безплатної правничої допомоги».

В якому транспорті мають пільги люди з інвалідністю

Люди з інвалідністю, діти з особливими потребами та один супроводжувач мають право на безплатний проїзд у міському транспорті (окрім таксі та метро): трамваях, автобусах, тролейбусах, маршрутках.

Також платити не потрібно в усьому приміському транспорті. Щоб скористатися пільгою, потрібно мати посвідчення або довідку, яка підтверджує право на безплатний проїзд.

Окремо передбачено, що люди з інвалідністю I та II груп по зору, ті, хто має порушення опорно-рухового апарату, а також діти з інвалідністю разом із супроводжувачем можуть безплатно їздити ще і в метро.

Крім того, з 1 жовтня до 15 травня для таких осіб і їх супроводжувачів діє 50% знижка на квитки в межах України - на літаках, поїздах, автобусах і навіть на річковому транспорті. Усі транспортні компанії, незалежно від того, державні вони чи приватні, повинні надавати ці пільги відповідно до закону.

Варто також зазначити, що розмір пенсії чи соціальної допомоги не впливає на право користуватися транспортними пільгами.

Чи можуть відмовити в пільговому проїзді людині з інвалідністю

Перевізники не мають права відмовляти у пільговому проїзді, окрім випадків, прямо визначених законом. Ба більше, вони зобов'язані робити свій транспорт і станції зручними для людей з інвалідністю.

Проте на практиці порушення трапляються доволі часто - водії маршруток іноді відмовляють, посилаючись на «вже зайняті пільгові місця». Однак така відмова - це порушення закону. За це передбачено штраф - 50 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Андрій ЖИНКІН, «Новини.LIVE»

Державна підтримка для осіб старше 65 років:

Громадяни, які досягли 65-річного віку та не мають права на пенсію через недостатній страховий стаж, можуть претендувати на державну підтримку. Її розмір визначається з урахуванням прожиткового мінімуму, встановленого для осіб, які втратили працездатність.

На соціальну допомогу мають право особи яким виповнилося 65 років та які не мають права на пенсію або мають встановлену інвалідність. Також її можуть отримати громадяни, що не користуються жодними пенсійними чи соціальними виплатами, а також ті, хто належить до малозабезпечених верств населення. Повний перелік умов необхідних для отримання соціальної допомоги визначено Постановою КМУ №261 від 2.04.2005 р.

Право на отримання цієї допомоги мають не лише громадяни України, які постійно проживають на її території, а й іноземці та особи без громадянства, які переїхали для постійного проживання. Також на виплати можуть розраховувати біженці, особи, які потребують додаткового захисту, а також громадяни Польщі, що перебувають на території України.

Розмір допомоги залежить від прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працездатність. У 2025 році це становить:

- 100% - 2361 грн (для людей з інвалідністю I групи);
- 80% - 1888 грн (для людей з інвалідністю II групи);
- 60% - 1416 грн (для людей з інвалідністю III групи);
- 50% - 1180 грн (для священнослужителів);
- 30% - 708 грн (для тих, кому виповнилося 65 років).

Якщо ви маєте право на цю підтримку, необхідно звернутися до підрозділів соціального захисту населення. Для оформлення допомоги слід підготувати низку документів: заява, паспорт, трудова книжка, картка платника податків, декларація про доходи та майновий стан із вказівкою інформації про склад сім'ї.

Повний перелік умов для отримання соціальної допомоги визначено Постановою КМУ №261 від 2 квітня 2005 року.

Щодо термінів - людям, яким виповнилося 65 років, до-

хто має право і як оформити допомогу - роз'яснення БПД

ДЕРЖАВНА ПІДТРИМКА ДЛЯ ОСІБ СТАРШЕ 65 РОКІВ:
ХТО МАЄ ПРАВО І ЯК ОФОРМИТИ ДОПОМОГУ

помога надається довічно. Для осіб з інвалідністю виплати здійснюються на період встановлення інвалідності.

Щоб отримати усну консультацію, телефонуйте 0 800 213 103 - єдиний контактний номер телефону системи надання безоплатної правничої допомоги. Дзвінки зі стаціонарних та мобільних телефонів у межах України безкоштовні та приймаються у будні з 8:00 до 18:00.

Щоб поспілкуватися з юристами письмово, напишіть їм. Повідомлення обробляються у будні з 8:00 до 18:00.

- У приватному чаті в Telegram «Безоплатна правова допомога (консультації)»;

- У Facebook (напишіть приватне повідомлення сторінці);

- У Instagram (напишіть приватне повідомлення сторінці).

Або звертайтеся до найближчого бюро правничої допомоги: <https://legalaid.gov.ua/buro>

Юстиція без бар'єрів – ініціатива у межах Національної стратегії зі створення безбар'єрного простору в Україні. Стратегія розроблена за ініціативи першої леді Олени Зеленської.

Прес-служба Міністерства соціальної політики України

Кандидати в усиновлювачі можуть оформити над дитиною “опіку до усиновлення”

Кандидати в усиновлювачі ще до рішення суду зможуть прийняти дитину в родину. Відповідне рішення за поданням Мінсоцполітики ухвалив Уряд.

Оформлення “опіки до усиновлення”, коли дитина перебуває в Україні

Щоб оформити “опіку до усиновлення” над дитиною, кандидати в її усиновлювачі мають звернутися з відповідною заявою до служби у справах дітей, яка веде їхній випадок за місцем проживання (перебування) дитини.

Рішення про опіку з подальшим усиновленням ухвалюється за умови, якщо кандидати мають позитивний висновок про доцільність усиновлення і відповідність інтересам дитини та подали до суду заяву про усиновлення.

Служба у справах дітей, яка видала рішення про встанов-

Продовження на наступній сторінці

МІНІСТЕРСТВО
СОЦІАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ
УКРАЇНИ

Початок на попередній сторінці

лення опіки, надсилає копію рішення до служби у справах дітей за місцем проживання кандидатів.

Служба у справах дітей за місцем проживання відвідує родину, залучаючи до цього працівників центру соціальних служб або фахівця із соціальної роботи, для контролю умов виховання дитини.

В момент, коли рішення суду про усиновлення набуває чинності, опіка припиняється і дитина далі живе в родині на правах доньки або сина.

Оформлення “опіки до усиновлення”, коли дитина перебуває за кордоном

Кандидати в усиновлювачі подають заяву (подружжя - спільну) до служби у справах дітей за місцем свого проживання після того, як відбулося знайомство з дитиною.

Служба у справах дітей вирішує питання про призначення опіки і повернення дитини в Україну в родину кандидатів в усиновлювачі для продовження процедури усиновлення.

Строк дії рішення про “опіку до усиновлення” становить три місяці і може бути продовжений до набуття чинності рішенням суду про усиновлення дитини. Якщо кандидати упродовж трьох місяців не подали заяву до суду про усиновлення дитини, рішення про опіку скасовується, а родина знімається з обліку кандидатів в усиновлювачі.

Служба у справах дітей так само відвідує родину для контролю умов виховання дитини, влаштованої під опіку.

Удосконалення процедури усиновлення було здійснене Міністерством соціальної політики в межах операційного плану з реалізації Стратегії забезпечення права кожної дитини в Україні на зростання в сімейному оточенні на 2024–2028 роки.

Прес-служба Міністерства соціальної політики України

ІНФОРМУЄ директорка Департаменту соцзахисту населення Полтавської ОДА Людмила КОРНІЄНКО

Електронний кабінет особи з інвалідністю: важливий цифровий сервіс

Цифровізація – важлива та зручна, особливо в сфері соціального захисту, адже дає змогу використовувати додаткові інклюзивні інструменти.

Поряд із Соціальним порталом Мінсоцполітики <https://soc.gov.ua>, який дозволяє особі подати заяву на отримання соціальних послуг та забезпечення допоміжними засобами реабілітації (ДЗР) продовжує функціонувати Електронний кабінет особи з інвалідністю <https://ek-cbi.msp.gov.ua>, який розроблено Фондом соціального захисту осіб з інвалідністю.

Електронний кабінет є сервісом Централізованого банку даних з проблем інвалідності (ЦБІ), який призначений для можливості онлайн взаємодії особи з органами соціального захисту, в тому числі для подання та обміну різних даних.

Чому для осіб з інвалідністю корисно бути зареєстрованими в Електронному кабінеті?

Враховуючи постійні реформування сфери соціального захисту, забезпечення державних соціальних гарантій, цифровізацію системи соціальних послуг – державна соціальна політика, яка ґрунтується на підходах «за людиною», спрямована на мінімізації звернень особи до державних органів, тобто на автоматичному використанні даних, які містяться в державних реєстрах та базах.

Тому наявність актуальних та оновлених даних особи з інвалідністю в Електронному кабінеті дозволяє їх використовувати інші державні сервіси, які зокрема підтримують

пільгові програми. Наприклад придбання пільгових квитків на залізничний транспорт через офіційний портал <https://booking.uz.gov.ua/>

Основні ПЕРЕВАГИ сервісу в тому, що люди, які зареєстровані в централізованому банку даних з проблем інвалідності отримують можливість:

- подати заяву про потребу в забезпеченні ДЗР (виплату компенсації) та пакет документів шляхом заповнення стандартизованих форм, прикріплення сканованих копій документів та підписання КЕП;

- подати заяву про заміну засобу реабілітації або про проведення його ремонту; оновити подані раніше документи щодо забезпечення засобом реабілітації;

- подати заяву про вибір підприємства шляхом заповнення стандартизованих форм, прикріплення сканованих копій документів та підписання КЕП;

- отримувати в електронному кабінеті повідомлення про результат розгляду заяви про забезпечення ДЗР та пакету документів, інших інформаційних повідомлень;

Подання заяви про забезпечення допоміжним засобом реабілітації (ДЗР) через Електронний кабінет особи з інвалідністю полягає у наступних діях:

1. Увійдіть в Електронний кабінет особи з інвалідністю. Вам потрібно пройти первинну реєстрацію, якщо не обліковані в Централізованому банку даних з проблем інвалідності (ЦБІ).

2. Якщо ви вже зареєстровані в ЦБІ, пройдіть вторинну реєстрацію, після чого отримаєте повний доступ до функціоналу кабінету.

3. Натисніть «Заяви на потребу в технічних засобах реабілітації» та заповніть обов'язкові поля у формі заяви. Докладна інструкція - за посиланням.

4. Прикріпіть файли - відсканові копії документів.

5. Підпишіть заяву електронним підписом.

6. Перевірте статус заяви в особистому кабінеті.

Якщо у Вас виникають технічні труднощі з реєстрацією або у Вас немає можливості скористатись комп'ютерною технікою, Ви можете звернутись за допомогою до органу соціального захисту населення Вашої територіальної громади за місцем проживання.

Полтавська ОВА
Департамент соціального захисту населення

Електронний кабінет особи з інвалідністю: важливий цифровий сервіс

Чому це важливо?
Як це працює?
Як це зручно?

Міністерство соціальної політики України

Електронний кабінет особи з інвалідністю

Головна Реєстрація Надання послуг Контакти

Що таке електронний кабінет особи з інвалідністю

Електронний кабінет особи з інвалідністю дозволяє швидко та у зручний час:

- заяву про забезпечення засобом реабілітації (виплату компенсації);
- заяву про заміну засобу реабілітації;
- заяву про проведення ремонту засобу реабілітації;
- оновити подані раніше документи щодо забезпечення засобом реабілітації;

знаходитися з первинним посиланням та їх наданням

та робити в електронному кабінеті особи доступнім нагадуванням чи

зчитувати з коду QR в інтернеті. Документи надаються онлайн.

Інформація про етапи реєстрації в електронному кабінеті особи представлена у

СЬОГОДЕННЯ

Рух без бар'єрів: 15 громад отримають до кінця 2025 року оновлені вулиці

Перші оновлені вулиці, повністю модернізовані в межах комплексного підходу до формування доступного середовища, 15 міст отримають до кінця 2025 року. Громади вже визначили конкретні ділянки першої черги, що зазнають змін на безбар'єрних маршрутах. Йдеться про міста-пілоти, де розбудовують та впроваджують безбар'єрні маршрути в рамках флагманського проєкту Мінрозвитку «Рух без бар'єрів». На низці об'єктів на маршрутах вже тривають роботи.

Складено детальні графіки реалізації всіх об'єктів незалежно від форми власності, як інфраструктурних, так і дорожньо-транспортної мережі на маршруті. У підсумку, після закінчення робіт на нових транспортно-пішохідних шляхах, люди не відчуватимуть впливу бар'єрів й легко зможуть дістатись до потрібного громадського простору, будівлі, транспорту та інфраструктури.

За дорученням Віцепрем'єр-міністра з відновлення – Міністра розвитку громад та територій України Олексія Кулеби міста збалансували бюджети та визначили фінансування маршрутів за принципом 40-30-30, із можливістю індивідуального коригування до 10%. Основну частку (40%) буде направлено з державного бюджету, ще по 30% - з міського та обласного. Водночас до ініціативи активно долучається приватний сектор, який чітко усвідомлює важливість і перспективність цього проєкту.

Загальна довжина всіх маршрутів без бар'єрів сягатиме близько 100 кілометрів. Реконструкція охоплюватиме 1500 об'єктів на маршрутах – це понад 250 багатоквартирних будинків, 30 відділень банків, 45 закладів охорони здоров'я, 70 аптек, 35 закладів освіти, понад 500 об'єктів дорожньо-транспортної мережі, 120 закладів харчування, 40 громадських будівель отримання публічних послуг, 400 закладів торгівлі. В першу чергу, до кінця 2025 року будуть зроблені ділянки в межах кількох кілометрів в кожній громаді. На маршрутах головна увага точкам тяжіння: медичним, освітнім, культурним закладам, спортивним спорудам, закладам торгівлі тощо.

Маршрути першої черги по містах: що зміниться і де саме у 2025 році

Київ: 12,5 км - «Маршрут безбар'єрності міста Києва». Головний військовий клінічний госпіталь - Майдан Незалежності - Центральний залізничний вокзал.

Одеса та Житомир - рекордсмени за загальною протяжністю маршрутів: 20 км і 21 км відповідно, які зазнають змін до кінця 2030 року.

В Одесі модернізують у першу чергу відтинок у 3 км від перехрестя на проспекті Князя Володимира Великого та вулиці Кишинівська до обласної лікарні, включаючи підхід до ЦНАПу на вулиці Давида Ойстраха.

У Житомирі перша черга безбар'єрного маршруту охоплює вулиці Огієнка, Вітрука та площу Польову. Реконструкція передбачає комплексне оновлення багатоквартирних будинків, елементів дорожньо-транспортної

МІНРОЗВИТКУ

15 громад визначили
безбар'єрні маршрути
першої черги

мережі, а також об'єктів соціальної інфраструктури вздовж маршруту.

Зокрема, в будівлі житомирської поліклініки №2 КП «Лікарня №1» заплановано:

- реконструкцію вхідної групи,
- оновлення пандуса, реєстратури, холу та кабінетів,
- встановлення ліфта,
- облаштування зручної стоянки для людей з порушеннями мобільності.

Дніпро: визначено три маршрути, один з яких завдовжки 6,7 км, прокладений через загальноміський громадський центр по головному проспекту міста - проспекту Дмитра Яворницького до Соборної площі, включаючи вулицю Дмитра Яворницького, модернізація яких визначена першою чергою. У межах маршруту оновлення та облаштування простору відповідно до принципів безбар'єрності передбачені для ключових об'єктів:

- Дніпропетровська обласна клінічна лікарня імені І. І. Мечникова,
- Дитяча міська клінічна лікарня №5
- Дніпровський полілінгвальний ліцей №23 «Соборний»,
- НТУ «Дніпровська політехніка»
- Дніпровський державний медичний університет.

У **Полтаві** маршрут «Шлях Ветерана» довжиною 1,65 км проходитиме від зупинок громадського транспорту «Будинок зв'язку» та «Корпусний сад» через Корпусний парк, вулицями Соборності, Європейській та Монастирській, сквер студентський імені Андрія Орлова, вулицею Козака, фінальна локація - військовий шпиталь.

У **Львові** реалізують маршрут який поєднає основні центри реабілітації військових та ветеранів між собою із закладами соціальної інфраструктури. Протяжність маршруту — 14,4 км. Він охоплює вулиці Мазепи, Миколайчука, Личаківську, Пекарську, Тершаковців тощо. Пацієнти основних медичних центрів зможуть безбар'єрно дістатись від Лікарні Святого Пантелеймона до Військово-медичного клінічного центру Західного регіону, Госпіталю Держприкордонслужби, Львівської обласної клінічної лікарні і не тільки. Маршрут також забезпечує безбар'єрне отримання державних та місцевих послуг захисниками та ветеранами завдяки поєднанню з центром надання адміністративних послуг на вулиці Костя Левицького.

Калуш: заплановано під модернізацію 6,4 км шляху по вулицях Івано-Франківська, Медична, Грушевського, Долинська, Пекарська та Каракая.

Продовження на наступній сторінці

СЬОГОДЕННЯ

Початок на попередній сторінці

Славутич: 2,5 км шляху простягається від реабілітаційного центру до кіноконцертного комплексу, модернізації зазнають об'єкти у Чернігівському, Поліському кварталах, на вулицях Героїв Дніпра, Фестивальній, на Центральній площі та проспекті Незалежності.

У **Тернополі** перша черга у 1,5 км визначена від зупинки громадського транспорту «Готель «Галичина» (від центру) – вулиця Гетьмана Івана Мазепи - майдан Перемоги - вулиця Сергія Короля - примикання вулиць Сергія Короля - Волинська.

Вінниця: 12 км маршруту, з яких 2,15 км пішохідна частина. Маршрут безбар'єрності пролягатиме вулицями Сергія Зулінського, Театральна, Магістратська, Архітектора Артинова, Миколи Оводова та Соборна. На маршруті змін зазнають житлові будинки, лікарні, освітні заклади, ЦНАП, міський суд та дорожньо-транспортна мережа.

Рівне: перша черга маршруту протяжністю близько 4,5 км. З'єднає центральний майдан Незалежності з ЦНАП, Рівненською ОВА та дитячою й дорослою міськими лікарнями. Пролягатиме вулицями Кавказькою, Петлюри, Соборною, Міцкевича, Чорновола та Карнаухова. Тут з'являться зручні та безпечні тротуари, пішохідні переходи, доступні входи до громадських будівель, зрозуміла візуальна навігація.

У селищі **Опішня** (Полтавська область) основні вулиці маршруту першої черги - Незалежності, Нафтовиків, Панаса Мирного, Соборна та Перемоги.

У **Кропивницькому** перша черга у 1,5 км пролягає від Поліклініки Центральної міської лікарні до Центру підтримки ветеранів та Центру надання адміністративних послуг, зачіпає також дитячу міську поліклініку. Об'єкти які зазнають модернізації розташовані на маршруті по вулицях Шевченка, Великій Перспективній, Архітектора Паученка та Театральній.

У **Чернівцях** запланована протяжність першої черги маршруту 1,7 км, роботи пройдуть в межах вулиці Руська в районі вулиць Винниченка - Фастівської і до вулиці Зеленої.

У місті **Буча** модернізують ділянку у 3,6 км. Маршрут проходитиме по вулицях Енергетиків, Польовій, бульвару Богдана Хмельницького та вулиці Нове Шоше.

«Рух без бар'єрів» - флагманський проєкт Міністерства розвитку громад та територій втілюється в межах ініціативи першої леді Олена Зеленська «Без бар'єрів» та охоплює 15 пілотних громад, де створюються безбар'єрні маршрути. На сьогодні це Київ, Одеса, Дніпро, Житомир, Тернопіль, Львів, Рівне, Чернівці, Полтава, Вінниця, Славутич, Кропивницький, Буча, селище Опішня та Калуш. Виконавчим партнером ініціативи виступає громадська організація «Безбар'єрність».

ТОЧКА ЗОРУ

“Наша мета - щоб медсестра відчувала себе повноцінним партнером в наданні медичної допомоги людям” - пілотний проєкт з розширення повноважень медсестер

В Україні успішно реалізується пілотний проєкт «Медична сестра з розширеними повноваженнями», започаткований у 2021 р. Міністерством охорони здоров'я України у співпраці з україно-швейцарським проєктом «Розвиток медичної освіти». Проєкт охоплює 15 закладів первинної медичної допомоги по всій країні.

Головна мета ініціативи - посилити роль медичних сестер і братів у команді первинної медичної допомоги, забезпечити пацієнтам кращу доступність медичних послуг та оптимізувати навантаження на лікарів.

У рамках проєкту учасники проходять комплексне навчання, що включає освітні інтенсиви з розвитку клінічних та комунікаційних навичок. Завдяки цій підготовці вони успішно практикують незалежний прийом пацієнтів, надають консультації з питань хронічних захворювань, вакцинації та профілактики, а також ведуть спостереження за станом здоров'я вразливих груп населення. У 2024 році вже проведено два таких навчання, більше інформації у дописах на сторінці проєкту.

Додатково в багатьох пілотних закладах створено групи рівних - простір для обміну досвідом, де медичні сестри обговорюють успіхи й виклики у впровадженні розширеної ролі та продовжують професійно розвиватися. Результати цих системних змін вже помітні: фахівці відзначають зростання професійної впевненості, покращення командної взаємодії та підвищення задоволеності пацієнтів якістю отриманих послуг.

Яскравим прикладом успішної реалізації проєкту є Центр ПМСД «Ювілейний» у Рівному, який впроваджує ініціативу з розширення повноважень медичних сестер вже понад чотири роки.

На початку шляху керівництво Центру зіткнулося з необхідністю змінювати стереотипне сприйняття ролі медсестри з боку пацієнтів. Для подолання цих бар'єрів лікарі закладу активно підтримували своїх колег-медсестер та рекомендували їх пацієнтам як кваліфікованих фахівців. Інформація про нову послугу активно поширювалася через соціальні мережі, медичні заходи та регіональні ЗМІ.

Сьогодні у Центрі шість медичних сестер ведуть індивідуальні прийоми, під час яких кожна з них щотижня консультує від 15 до 18 пацієнтів. Медсестри з розширеними повноваженнями надають консультації щодо:

- Здорового харчування та способу життя;
- Зниження ризиків ускладнень при хронічних захворюваннях;
- Профілактики неінфекційних захворювань;
- Важливості вакцинації.

Орім того, вони проводять вимірювання артеріального тиску, ЕКГ, глюкометрію, скринінгові анкетування. Після проходження спеціального навчання з основ дерматоскопії медсестри також здійснюють самостійні огляди родимок у пацієнтів за допомогою дерматоскопів та інформують про небезпеку меланоми й профілактику онкології шкіри.

Впровадження розширених повноважень медичних се-

ТОЧКА ЗОРУ

стри є важливим і для пацієнтів, і для закладів, які впроваджують такі зміни. Центр ПМСД «Ювілейний» увійшов в перелік закладів з найвищим відсотком відвідування пацієнтів за 3 роки. Активну участь у цьому процесі взяли медичні сестри з проведенням самостійних прийомів пацієнтів та внесенням даних в ЕСОЗ під власним електронним ключем.

Ініціатива дозволяє залишити у минулому думки про меншовартість медсестри. Вона не лише розкриває потенціал та навички медсестер, а й змінює підходи та ставлення до важливої ролі медичної сестри в наданні медичної допомоги пацієнтам.

«Це піднімає їх важливість в очах і пацієнтів, і лікарів. Ми

віримо в підхід - не обмежувати, а дати свободу, не примушувати, а показувати приклад. І наші медсестри з розширеними повноваженнями - справді приклад для інших. Ми бачимо, як наші медсестри все активніше беруть на себе відповідальність, проявляють ініціативу, вчаться новому. Це збільшує довіру пацієнтів до медичних сестер. Головне - розуміти важливість і невідворотність цих змін. Адже вже сьогодні медичні сестри доводять свою спроможність змінювати систему охорони здоров'я, медичну освіту, формувати організаційну культуру, що підтримує такі фундаментальні цінності, як довіра та емпатія», - зазначає директорка КНП ЦПМСД «Ювілейний» м. Рівне Вікторія Покоєвчук.

Прес-служба Міністерства охорони здоров'я України

Онлайн-простір protez.msp.gov.ua

Тепер шлях до якісного протезування ветеранів і ветеранок в Україні - простіший і зрозуміліший. Бо є онлайн-простір, де все зібрано в одному місці: protez.msp.gov.ua

Це для підтримки для тих, хто пройшов війну - і тепер має пройти шлях відновлення. Без зайвих бар'єрів.

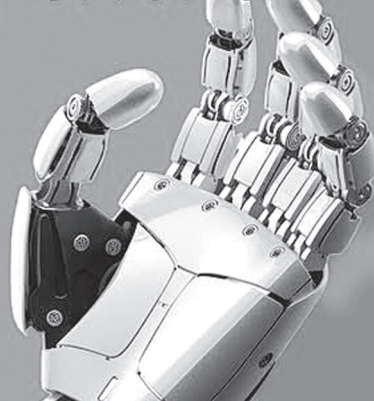
Що є на платформі?

- Які саме протези доступні - в тому числі найсучасніші для військових;
- Як подати документи, куди звертатися, хто допоможе;
- Що робити, якщо ви вже купили протез - і маєте право на компенсацію;
- Як відремонтувати або замінити засіб реабілітації;
- Карта протезних підприємств по всій Україні;
- Відповіді на запитання.

Тетяна ЛОМАКІНА, радниця - уповноважена
Президента України з безбар'єрності

Ветерани та ветеранки можуть отримати сучасні протези від держави

доступна онлайн-платформа, де зібрано все про державну програму протезування

РОЗ'ЯСНЕННЯ НСЗУ

В Україні розпочато підготовку медичних команд для раннього моніторингу розвитку немовлят за міжнародними стандартами

У Львові відбувся міжнародний сертифікований тренінг «Моніторинг та оцінка розвитку немовлят», що став важливим етапом розвитку системи катamnестичного спостереження в Україні.

Тренінг організувала ГО «Ранні пташки» за підтримки НСЗУ, The General Movements Trust, BornToGetThere Project, SMILE Lab (IRCCS Fondazione Stella Maris), Університету Пізи та інших партнерів. Захід відбувся в межах проекту «Догляд після виписки за дітьми, що народилися передчасно в Україні», що реалізується за грантової підтримки Фонду дитячої стійкості.

Участь у заході взяли медичні команди 18 закладів із 16 областей - неонатологи, педіатри, фізичні терапевти, дитячі неврологи, психологи; професори медичних університетів. У тренінгу також брали участь представники Національної служби здоров'я України, зокрема, радниця Голови НСЗУ Ірина Кондратова.

Навчання проводили міжнародні експерти - професор неврології та психіатрії дитячого віку Андреа Гуццетта (Університет Пізи, Італія) та докторка філософії з нейронаук Олена Чорна.

Учасники опановували чотири міжнародні методики раннього виявлення ризиків розвитку: Prechtl's General Movements, HINE, ASQ-3 та PARCA-R. Навчальна програма включала теоретичні модулі, практичні сесії та тестування.

Під час заходу обговорили основні виклики для розвитку системи катamnестичного спостереження: недостатня поінформованість батьків, кадровий дефіцит, нестача систематизованого навчання та потреба у вдосконаленні фінансування.

АСТРОЛОГІЧНИЙ ПРОГНОЗ НА НАСТУПНИЙ ТИЖДЕНЬ

ОВЕН. Ваші ініціативність і рішучість виходять на перший план. Це сприятливий тиждень для того, щоб заявити про себе, вирішити питання, які давно чекали уваги, або зробити крок назустріч новим знайомствам. Водночас варто уникати імпульсивності - не всі ваші слова будуть сприйняті правильно. Прагнення до контролю краще замінити відкритістю та гнучкістю.

ЛЕВ. Період відкриття перед вами нові можливості, особливо у сфері саморозвитку та пізнання. Варто вийти за рамки звичного, спробувати новий підхід до справ чи навіть змінити думку щодо певних людей. Енергії буде вдосталь, але не витрачайте її на конфлікти — краще вкладіть у те, що має довготривалу цінність.

СТРЕЛЕЦЬ. Тиждень заряджений творчістю та емоційною відкритістю. Вам легко буде знаходити спільну мову з оточенням, з'явиться натхнення для нових ідей. Це сприятливий час для самовираження, легких ініціатив, романтичних подій або справ, які приносять радість. Дозвольте собі трохи більше легкості — вона не завадить справам.

ТЕЛЕЦЬ. Цей тиждень принесе внутрішню зосередженість і бажання усамітнитися. Ви схильні більше аналізувати, завершувати старі справи або переглядати цінності. Довіряйте відчуттю ритму — не поспішайте, якщо щось не йде відразу. Зосередженість і тиша принесуть несподівано продуктивні результати.

ДІВА. Ваш внутрішній порядок зараз важливіший за зовнішню динаміку. Можливо, доведеться ухвалити рішення щодо особистих або матеріальних питань. Це добрий час для наведення ладу — як у думках, так і в справах. Прислухайтесь до себе: не ігноруйте внутрішні сигнали, навіть якщо зовні все виглядає стабільно.

КОЗЕРІГ. Домашні справи, близьке коло, відчуття безпеки — все це зараз у центрі уваги. Можливо, саме тут з'являться важливі теми для роздумів або рішень. Не ігноруйте потреби родини чи власного внутрішнього стану — вони прямо впливають на загальну ефективність. Дозвольте собі трохи більше тиші та звичного комфорту.

БЛИЗНЮКИ. Період сприятливий для активного спілкування, обміну ідеями та участі в нових проектах. Вас охоче слухають, але важливо обирати слова зважено. Вірогідні цікаві зустрічі або інформація, яка дасть поштовх до подальших рішень. Не розпорошуйтеся — зосередьтесь на тому, що дійсно вас розвиває.

ТЕРЕЗИ. Тиждень фокусується на стосунках і пошуку гармонії. Важливою стане здатність говорити про почуття, домовлятися і чути іншу сторону. Ваша дипломатичність допоможе уникнути непотрібної напруги. Нові знайомства можуть швидко перейти в глибше спілкування — головне, залишайтеся собою.

ВОДОЛІЙ. Тиждень обіцяє бути насиченим зустрічами, розмовами та короткими поїздками. Ви будете у вирі подій, і саме це дозволить знайти нові можливості або потрібні відповіді. Усе залежить від вашої гнучкості та вміння швидко реагувати. Уважно ставтесь до деталей — у них приховано суть.

РАК. Тиждень закликає зосередитися на практичних справах та зміцненні позицій. Ваша відповідальність та вміння підтримувати порядок принесуть відчутний результат. У родинних чи ділових стосунках можливі моменти напруги — їх можна подолати, якщо не замовчувати важливе. Відпочинок у знайомій атмосфері допоможе відновити сили.

СКОРПІОН. Бажання навести лад у повсякденних справах посиляться. Ви зможете багато встигнути, якщо чітко структуруєте свої завдання і приберете зайве. Навколишнє середовище, графік і звички — усе це зараз потребує перегляду. Не забувайте про особистий простір і регулярний відпочинок — саме в балансі буде ваша сила.

РИБИ. Ваш фокус — на стабільності, впевненості та внутрішньому ресурсі. Можливо, доведеться зробити вибір між тим, що дає швидкий результат, і тим, що формує міцну основу. Спробуйте діяти поступово, але впевнено — зараз не час для хаосу. Власні відчуття стануть найточнішим орієнтиром.

**ПРЯМУЄМО
РАЗОМ**

G | M | F

**Transatlantic
Foundation**

Випуск створено за фінансової підтримки
Європейського Союзу та Німецького фонду
Маршалла Сполучених Штатів Америки –
Transatlantic Foundation (GMF TF).

Його зміст є виключною відповідальністю
Полтавського регіонального осередку
Громадська організація «Всеукраїнська
організація Союз осіб з інвалідністю України»
і не обов'язково відображає погляди
Європейського Союзу та/або GMF TF.

erim
Equal Rights
& Independent
Media

PROELECT
PROMOTING ACCOUNTABILITY IN ELECTORAL PROCESSES

**Газета
«Сила духу»**

Реєстраційний № KB 13063-1947 PR
Засновники: ПОО ВО COIU, ВО COIU
Видається за підтримки ВО COIU

Адреса редакції: 36000,
м. Полтава, вул. Соборності,
45, кімната 105.
тел/факс (0532)56-95-60.

Головний редактор:
Сергій Чумак.

E-mail: sergiy229@ukr.net
gazeta-sd@ukr.net

Редакція не завжди
поділяє точку зору авторів
публікації. Автор несе
повну відповідальність
за достовірність інформації.
Редакція залишає за собою
право скорочувати
і редагувати матеріали.

Підписний індекс: 91664

Віддруковано:

ТОВ «Прес Корпорейшн Лімітед»,
21034, м. Вінниця, вул. Чехова, 12а.
Тел.: (0432) 55-63-97, 55-63-98.

Підписано до друку: 12.05.2025 р.

Тираж: згідно заявки.

Замовлення: № 2513419